

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttárben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér

Jegyzés.

A becsületes üzlet minden telhető módjával kínálkozik Szarvasnak a villanyvilágítás. A terv annyira világos, egyszerű, megcsinálható és korszakos változásokat ígérő, hogy mindenki biztosan érzi: ebből minálunk semmi sem lehet. Majd, egyszer, ha már a legutolsó helyen is megcsinálták, ujságát lefölozték, hasznát lefoglalták, prioritását elvitatták s utánzását megdrágították akkor talán sora kerülhet nálunk is. Addig nem.

Még látjuk azt az őszinte, meleg képet: csupa erős, vig és kedves gyerekek, ahogy vad szeretettel ugrálnak a póznák, sövények, korlátok és nyújtók között; a szarvasi torna és atlétikai klubbot munkában. Hogy lehet,

hogy azokból a vig ficzkókból, akik vasgolyókat reggeliztek és rohamdeszkat vacsoráztak, egy esztendő alatt eltűnt a sport iránti minden lelkesedés. Hiszen csalódás nincs ezen a téren. Az ugráshoz nem kell protekció, a nyújtó pedig nem tagadja meg a hitelt. A fiatalság megtanul mászni, de nem csuszni. A mi a mai világban jelentős distinkció és azért lengessük meg mi is kalapunkat és kiáltsuk a Sztacnak: Hipp hipp, hurráh!

Az anyákhoz és apákhoz.

Irta: Rákosi Jenő.

Az újabb kor legnagyobb és legdicsőbb vívmánya az, hogy az értékek benne helyet cseréltek. Régen az arany és ezüst, a drágakő, a selyem

és bársony és a pénz minden neme és anyagi érték ezer formája volt emberi felfogás szerint a gazdagság fogalma. Az egyesek ma is ezek után az értékek után futnak káros versenyben. Az összesség sem hanyagolhatja el az anyagi javak e tömegét. De immár ott trónol a legvilágosabb elmékben a megismerés, hogy a nemzetek legdrágább kincse, legértékesebb vagyona, legfőbb ereje az ember anyaga.

Minden mozgalomnak tehát, a melyet eddig humanitáriusnak tartottunk, óriási gazdasági jelentősége van. A közoktatásügyé, a közegészségé, és mind az, a mi az embertöke gyarapítását és megjavítását szolgálja, elsősorban közgazdasági szolgálat. Hiszen a vésőnek, a kalapácsnak, a tollnak és az ekeszarvának is az ad nagyobb értéket, hogy hányan forgatják és kik veszik kezükbe. Az ember teszi becsessé az anyagot, nem megfordítva. Az ököritői rémes katasztrófának isszonyusága épen

A leleplezett karnevál.

Irta: Dr. Guthi Soma.

— Nagy az én panaszom, tekintetes járásbíró ur. Élemedett ember vagyok, sok galibán mentem keresztül, de olyan eset még nem történt rajtam, hogy valakit bepanaszoltam volna. Mert jámbor vagyok, a feleségem kivül összeférek mindenkivel s a légynek sem véték soha.

A mult hónapban történt, hogy összekocantam a feleségemmel. El akart menni az álarcos bálba s én azt kívántam, hogy otthon maradjon. E miatt aztán nagyon megharagudott s három napon át kozmás levest tálalt az asztalomra.

Kétszer csak elnéztem a dolgot, a harmadik napon annyira megharagudtam, hogy mikor az első kanál levest lenyeltem, oda-

vágtam a kanalat az asztalhoz, kirugtam magam alól a széket, aztán a fejembe nyomtam a sapkám, beleugrottam a kabátomba és elrohantam a kávéházba dominózni. Csak ugy este felé vetődtem haza. Elhatároztam, hogy kiengesztélem a feleségemet s hogy könnyebben menjen a dolog, utközben vettem neki marónit.

Hazaérve, a cseléd azzal fogadott, hogy a feleségem elment az álarcos bálba. Fekete dominót és kék álarcot öltött magára, aztán egy komfortáblit hozatott és elment. Azt se mondta, hogy befellegett. Elfutott a méreg. Kivettem a zsebemből a sült gesztenyét, oda adtam a cselédnek és azt mondtam neki, hogy vigyázzon a házra; mert én is elmegyek. De el ám! Megnézem, hogy mit csinál a feleségem. Ugy mentem a bálba, hogy még csak a bajuszomat se

pedertem ki. Tengernyi nép volt a nagy teremben, hogy csak egy félórai keresés után akadhattam rá a kék álarcos és fekete dominós asszonyra. A nyomában voltam mindenült s csodálom, hogy nem vett észre. A zenekari emelvény alatt ödöngtem, midőn egy ismeretlen megszólította a magányos hölgyet.

— Pszt! Ismerlek szép maszk!

Hallgatództam, hogy mit beszélnek. A szép maszk az ismeretlen felé fordult és sziszegő hangon válaszolt.

— Szólj, ki vagy?

— Az én nevem Carneval. Ha nincs ellenedre nyujtsd a karodat. Carneval mulattatni fog.

Az én feleségem még csak nem is ellenkezett. Karjába csimpszkodott Carnes valnak és ment ahová az vezette. Követtem

Jacobi antinicotin szivarkahüvely elsőrangú gyártmányok.
Jacobi extra szivarkapapír

Kapható Szarvason: Samuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

abban rejlik, hogy nem a gazda vesztette el birtokát, hanem a föld vesztette el gazdáját.

Iparkodás, munka, takarékoság, okosság minden elveszett értéket vissza tud szerezni. De a legáldottabb föld sem képes az elvesztett gazdát, az elpusztult embert életre kelteni. A kezdetleges összerótt vityilló kastélylány a szorgalmas ember kezében: a legfényesebb vár összeomlik, ha az ember kipusztul belőle.

Az utolsó tíz év magyar államférfiai e megismerések alapján oly munkát indítottak meg, a melylyel Magyarországot a civilizáció élére állították. Az ember s főleg a gyermek védelem oly szervezetet nyert hazánkban, melynek szinte mondhatnám csodájára járnak a nyugati társadalmak vezéralakjai. Ki merné tagadni, hogy Magyarország jövődjének a kérdése a magyarság hatalmas és ellenálhatatlan kifejlődése. Nincs ennél nemzetibb, nincsen függetlenebb politika. De sőt nem csak Magyarország történelmi nagyságának helyreállítása fordul meg ezen a kérdésen, hanem Európa keleti részének békeje, művelődése, biztossága és virágzása is. Mert a Duna-Tisza hatalmas völgyében, a Kárpátok gyönyörű koszorujában nincsen egyetlen faj sem, a melyre egy birodalmi szervezet biztosan támaszkodhatnék, kizárólag csak a magyar. Abban a pillanatban, a midőn e fajnak számbeli, műveltségi és vagyoni ereje megtöretné a sors csapásai alatt oly mértékig, hogy le kellene mondania vezénylő és egységbe kapcsoló hivatá-

sáról: abban a pillanatban a fajok adáz versenye és visszavonása ütné fel hydraféjét. A bomlást külső hatalom ideig-óráig fenntarthatná, de csak a szabadság árán, csak az autokrácia vaskezeivel. Minthogy pedig az ily hatalomnak semmi etikai célja nem volna hatalmi érdekén kívül, hováhamarabb meg kellene örlődnie s ez a gyönyörű, az Isten által is egészségesnek teremtett ország, prédája lenne prédakeresőknek és széltagoltatnék s latrok osztzkodnának Krisztus urunk e ragyogó számunkra kiterített köntösén, melynek amíg mi itt vagyunk, Magyarország a neve.

Ez a jelentősége annak a mozgalomnak, mely minden alakjában az emberanyagot védi ebben a sok külső és belső ellenségtől tépett országban, a melynek legújabb alkotása a gyermekszanatórium.

A Gyermekluga szárnyai alá szedi az elhagyott a züllött, a védtelen gyermekvilágot, hogy megmentse az országnak. A Gyermekszanatórium Egyesület a beteg gyermekeknek vet ágyat, nyújt segítséget és rendel ápolót, hogy megmentse az életnek.

Társadalmunk jeles és önzellen vezérférfiai állanak ez alkotás élén és küzdik ki hívó, kérő, buzdító szavukat a nemzet társadalmához. Szegény és gazdag, a ki meghallod, nyisd ki elejbe a szivedet. Nincs a világon irgalmasabb szegény és megatöbb mint a mely a beteg gyermek ágya fölé hajlik. Te akit az Isten gyermekekkel áldott meg, jer és segíts és ezzel háláld meg a

gondviselésnek azt, hogy képes vagy a magad gyermekéről gondoskodni anyai, apai szived boldogságára. Te akitől a sors megtagadta a gyermek örömét, jer és segíts épen ezért. Mert meg vagy kimélve attól a pokoltól, mely az elhagyott, szegény szülő szivet oly s zonyuan sanyargatja: attól, hogy nem képes beteg gyermekéről gondoskodni.

Gyertek mind akik ezt olvassátok meggondolván, hogy az isten munkáját végvitek; meggondolván, hogy a nemzet beteg gyermekeiről veszitek le a szenvedést.

Mily fenséges látvány: a társadalmom páros viadalban a köztünk orvászándékkal bujkáló halállal. Nem fogjuk legyőzni, mert a földön nincsen halhatatlan semmi és senki, csak épen egymaga a halál. De szembe szállunk e rémmel és nem engedjük, hogy szövetségben a szegénységgel, a nyomorral, a könnyelműséggel, könnyű prédához jusson.

Akit lehet, ahol lehet, ahányat lehet sápadt kicsinyeink közül kiragadjuk kegyellenül fojtogató csontos kezéből: ez a szegény gyermekek szanatóriumának isteni hivatása.

*

A gróf Zichy János vall. és közokt. miniszter kormányzósága alatt álló „Országos Gyermekszanatórium Egyesület” központi irodája Budapest, Dohány-utca 39. szám alatt van. A tagok kötelességei a következők: a) a rendes tag három évre 5 korona évi tagdíjat fizet; b) pártoló tag, aki egyszersmindenkorra legalább 100 koronát ad; c)

őket mindenüvé, de a társalgásukból egy kukkot sem hallottam. Az átkozott katonabanda oly erősen játszott. Egyszer aztán elhagyták a termet; elhagytam én is. A ruhatarba magukra vették felöltőiket és karöltve haladtak a lépcsőn lefelé. Én is utánuk mentem. A Wurm-utcában beültek egy kocsiába. Én pedig beültem egy másik fiakkerbe és dupla bért ígértem a kocsisnak, ha nem téveszti el szemem elől az ő kocsijukat.

A kocsis nagyott röhögött, aztán a lovak közé csapott. Körülbelül egy óráig ültem a kocsiban fázva, dideregve. Bejártuk az Andrássy utat, a Váci-körutat, a Podmaniczky- és Király-utcát míg végre megállt a kocsi. Gyorsan kiugrottam.

— Mi az, mi történt?

— Hiszen látja az ur, hogy az a másik kocsi is megállt. Bizonyosan elfáradtak a kollegám gebéi.

Most hát mit tegyek? Rövid habozás után eltökéltem, hogy betekintek a másik fiakkerbe. Elvégre is jogom van hozzá. Odamentem és elszántan felnyitottam a kocsi ajtaját. Hát csodák csodája! Csak akkor vettem észre, hogy az a fekete dominós

hölgy, aki Carneval mellett ült, nem az én feleségem. Elképedve álltam ott s egy árva szó sem jött ajkamra. Carneval ur azonban nem vette tréfára a dolgot. Nagyon dühös ember lehetett; már az arca is rosszat árult el, amint hogy látni méltóztatik. Megragadta a fületem és annál fogva behuzta a fejemet a kocsiába. Ez még nem lett volna baj, de ami ezután történt, igazán nem tréfa dolog.

— Hallja az ur, mit keres itt?

— Semmit. Eressze el a fületem!

— Nem én, ha addig élek is! Kocsinyának fölprítom. Halálra rémültem és értetetlen szavakat hebegtem, Carneval ur pedig még jobban magafelé huzott és egymásra osztogatta a pofonokat, hogy csak úgy szikráztak a szemeim. A szép maszk nevetett hozzá s biztatta Carnevált, hogy csak a fejemet üsse, mert baj lenne, ha megsántulnék. Pedig nem sántulhattam volna meg, ha akarták volna is, minthogy a lábaim künn voltak. Hanem a fejem nagyon is benn volt s Carneval nem furakodott az ütésekkel. Végezetül lerántotta a parókámat, aztán egyet taszított rajtam, hogy hanyatt estem, mire a kocsi szerencsésen elrobogott. Följegyeztem a fiakker számát s az én ko-

csisom nevét. Sikerült kipuhatólnom, hogy Carneval tulajdonképpen nem más, mint Buckenbach Ignác dob-, szita- és rostakötő. A szép maszk nevét máig sem tudom. Ökönyire dagadt ábrázattal tértem lakásomra s nagy meglepetésemre, a feleségem még nem volt odahaza. Csak úgy hajnal felé nyitott a szobába s még ő neki állt feljebb. Zsémbeledött, elnevezett mindennek, csak jóra való embernek nem s hogy meg legyen a teljes mulatság, válóperrel fenyegetődzött. Én pedig a párnák közé retjtettem arcomat, hogy ne lássa rajta a nagy daganatot és elkezdtem hortyogni. Mikor aztán hitves társam eloltotta a lámpát és lefeküdt, szépen lassan leszáltam az ágyból, lábujjhegyen a konyhába mentem, ahol megnedvesítettem egy törülközőt és azzal felkötöttem az arcomat. Reggel azt mondtam a feleségomnek, hogy iáj a záp fogam. Elhitte a jólélek s nagy szerencse, hogy máig sem tud az én szomorú kalandomról semmit. Most pedig kérem a járásbíró urat, hogy méltóztatásuk Buckenbach Ignác urat szigoruan megbüntetni . . . A járásbíró a tagadásban volt vádlottat bizonyítékok hiányában fölmentette.

az alapító tag legalább 1000 korona alapítványt tesz s ezt legfeljebb 5 év alatt befizeti; e) ágyalapító tag az, ki legalább 10.000 (tízezer) korona alapítványt tesz. Az ágyalapító jogosítva van abban a szanatóriumban, melynél ágyalapítványát tette, egy ágyat évenként díjtalanul az ajánlott beteg számára igénybe venni. — Az alapítványok gróf Zichy János kormányzó czimére is Budapest, Vas-utca 10. sz. intézhetők.

Adományokat lapunk szerkesztősége is elfogad.

A magyar szövetkezeti-élet fejlődése.

Ha elismerjük annak az igazságát, hogy a szövetkezeti eszme térhódítása egy-egy ország társadalmi, gazdasági és kulturális haladásának kétségbe nem vonható jele, úgy mindenkinek öröme szolgálhat az a három napig tartó gyűlés sorozat, amely százait vonzotta ismét a fővárosba a különböző célu szövetkezetek tagjainak, de főleg vezetőinek.

Ezek a gyűlések a Magyarországi Szövetkezetek szövetsége által összehívott első országos szövetkezeti kongresszus köré csoportosultak. A tanácskozások sorozata az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek nagygyűlésével kezdődött. Ennek a gyűlésnek két jelentős tárgya volt. Az egyik Szántó Menyhért min. osztálytanácsos felolvasása volt arról, hogy a falusi szövetkezetek mi mindent tehetnek a közegészségügy szolgálatában. Maga ez a tárgy is jellemzi a szövetkezeti kongresszusokat, mert vajjon ki gondolt volna arra, hogy a falusi nép hitelügyének ellátására szolgáló szervezeteket: a hitelszövetkezeteket valaha ily humanisztikus, illetve, közszélok szolgálatába fogják állítani? Még kimagaslóbb tárgya volt ennek a kongresszusnak a gróf Károlyi Sándor-ról elnevezett, a hitelszövetkezetek által gyűjtött alap első évi üsztönző díjainak, illetve segélyeinek kiosztása. Nem kevesebb mint 17 szövetkezeti alkalmazott, illetve azok segélyre szoruló özvegye kapott ezuttal az alap jövedelméből kisebb-nagyobb segítséget és 37 főiskolai, illetve középiskolai tanuló 140—360 koronáig terjedő üsztöndíjat. Mit bizonyít mindez mást, minthogy a szövetkezetek a gazdasági célok mellett ráérnek munkálkodni a kulturális és emberbaráti célok érdekében is, de nemcsak ráérnek, hanem ezen célok elősegítésére anyagi áldozatot is hajlandók hozni.

A hitelszövetkezeti kongresszust az Országos Központi Hitelszövetkezet rendes évi közgyűlé-ét követte. A kisemberek ezen legnagyobb alturisztikus pénzüintézet ez imponáló számbeli adatokkal számolt be a közgyűlésen múlt évi üzleti tevékenységéről. Közel 200 millió korona évi forgalma volt ennek az intézménynek az elmúlt évben.

Szövetkezeteinek száma harmad félezer körül jár, amelynek csaknem hat ezer községre terjesztik ki áldásos tevékenységüket. Ez annyit jelent, hogy az országnak immár hat ezer községében honosodott meg a hitel élet terén az altruisztikus szellem, az erkölcs. Hat ezer község lakói részesedhetnek már az olcsó hitel áldásaiban, hat ezer község lakóinak van oly nevelő intézményük, amely megtanítja őket a józan takarékosságra. Alig tíz évi munka után ezt az eredményt fényesen mondhatjuk.

A szövetkezeti gyűlések közt azonban mégis legnagyobb jelentőségű volt a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által összehívott első országos szövetkezeti kongresszus. Nem kevesebb, mint 500 különböző célu szövetkezet nevezett meg a nagyüresre képviselőt. Gróf Majláth József, a Szövetkezetek Szövetségének a kongresszusnak is elnöke joggal állapíthatta tehát meg magas szárnyalású megnyitó beszédében, hogy a szövetkezeti élet terén hatalmas arányokban fejlődünk. A kongresszusnak különösen két igen jelentős előadása volt, egyik a köztisztviselők, lelkészek és tanítók feladatait fejtegette, a szövetkezetek felvirágoztatása körül. Be kell vinni már az iskolákba a szövetkezeti ismereteket. Meg kell ezekre tanítani nemcsak a jövő társadalmi élet vezetőit, de az apróbb gyermekeket is. Szívükbe bele kell csepegtetni a közérdekű törekvések s a közös munka szeretetét. A kongresszus egy másik előadója arról beszélt, hogy az országban legnagyobb számban lévő hitelszövetkezetek mi mindent tehetnek a fogyasztási szövetkezetek szaporítása érdekében. Szó esett a kongresszuson a szövetkezeti sajtó felkarolásáról is. Végeredményben pedig megállapíthatjuk, hogy az egész kongresszus annak az üdvös célnak a szolgálatában állott, amelyre minden szövetkezeti embernek törekednie kell. Nevezetesen, a különböző szövetkezeteknek s azok tagjainak szorosán egybekapcsolódó láncszemeket kell képezniük, mert csakis így számíthatunk arra, hogy züllő félben lévő társadalmi életünk visszanyeri azt a rég óhajtott

egységet, amely nélkül nagy alkotásokra teljesen képtelen. Hisszük, hogy a szövetkezetek segélyével képes is ezt visszaszerezni.

Titkári jelentés

a szarvasi Szabad Lyceum 1909—10-ik évi működéséről.

A fokozódó sikerrel és fáradozó buzgalommal működő Szabad Lyceum az 1909—10-ik évfolyamban helyben és vidéken összesen 34 ismeretterjesztő előadást tartott, ebből a megyei közművelődési bizottság megbízásából tartottakra 21 előadás esik.

Előadást tartottak helyben és vidéken: Benczúr Mihály tanító 8-at, Nt. Csapó Péter ev. ref. lelkész 1-et, Dr. Dancs Szilárd ügyvéd 2-öt Dr. Dunay Alajos plébános 1-et, Dr. Faragó Mór orvos 1-et, Fetzler József róm. kath. s. lelkész 1-et, Dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelő 2-öt, Illyés István adótárnok 2-öt Jánovszky György tanító 2-öt, Kéri József számvevő 2-öt, Krcsmárik Endre tanító képezdei tanár 9-et, Dr. Márton Lajos régész 1-et, Pataki János tanító 1-et összesen 14-en.

Az előadások száma tárgyak szerint a következő kép oszlik meg: gazdaságtani 8, közegészségügyi 5, vallás erkölcsi 3, vegytani 3, történelmi 2, földrajzi 2, jogtudományi 2, pedagógiai 2, csillagászati 2, zenetörténelmi 2, régészeti 1. A mellékszámokban a dalkarokon kívül 41-en működtek. Helyben és vidéken az összes hallgatók száma 12481 lélek volt.

Örömmel kell megemlékeznünk arról, hogy a helybeli előadásokon nem csak a helyi társadalom értékes szellemi képviselői, de a környező vidék szellemi kapacitásai is melegen támogattak benünket így Dr. Martos Lajos Budapestről, Nt. Csapó Péter öcsödről, és Kéri József Békéscsabáról. — Dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelő Békés gyuláról.

Az évet szerencsésen bezártuk, teljesen elegendő a mi fáradságos és becsületes munkálkodásunk bizonyítékául annyit említeni meg, hogy a 34 ismeretterjesztő előadás keretén belül melegen támogattak benünket mindazok, akik komolyan tudnak lelkesedni a nép művelődéséért, dicséretre méltó kulturális érzéssel segítvén elő a Szabad Lyceum sikeres kulturális működését. Hálás köszönetünk a szives pártfogóknak.

Benczúr Mihály,
titkár.

Ünnep után.

Szorít a koszoru, ő vedd le a fejemről.
Nincs illata és szirma fonnyadt.
Szórd széjjel halvány szárait.
Emlékezzel? Te fontad.
Szikrázó hajnalon, bíbor mezőn
Kéz-kézbe néztük a kelő napot,
E haldokló, megszagatott füzér
Első virágját adtad ott
Corynna.

Kár a napsugárért,
Mely május zöld fűvén nevet.
Lásd, itt e fény már oly borús,
Ez érteli a kék gerezedeket.
Ó hajtsd reám fejed.

Selymes hajad borítson el,
Taposs csak rá a szélzilált virágra.
Ne sirj. Hazugság volt az ifjuságunk.
Nem emlékszem már rég a nyárra.
Forró az ajkad. Multakért ki sírna?
Jöjj hát Corynna.

Hallod a zajt, a tompa nyüzsgést?
A tobzódók raja pihenni tér.
Elmult az ünnep, itt az ősz
S fehéren, lomhán hull a dér.
Hideg a fény, ijeszt az árnyék.
Ó szedd fel a fakult virágot,
Aranyhajadra szórd, hald álmodom,
A lelkem mindig nyárra vágyott.
S lábam nyomán, nyíló virágba járva,
Tavalyi lomb zörrent meg untalan,
Ó én hiába várok már a nyárra,
Nekem már elmult. Oda van.

A taps, a mámor, ujjongó kacaj
Kiáltó, rémes hallgatásba fult.
Jöjj hát, hadd csókolom meg lagy hajadban
Ezt a megtépett, rongyos koszorut.

Kárpáti Aurél.

H I R E K.**Oláh Miklós**

A szarvasi főgimnáziumnak nagy gyásza van. Oláh Miklós az intézetnek 33 éven volt tornatanára tegnap délelőtt hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt a főgimnázium tanárkarának osztatlanul nagyrabecsült tagja volt s Szarvas városnak is köztisztelőben s nagy szeretetben álló tevékeny polgára, kire hálás szívvel gondol vissza egy egész nemzedék, mely az ő nevelése alól került ki az életbe. Nevét irodalmi alkotásai is megőrzik, a főgimnázium életében pedig áldásos működése avatja maradandóvá. Halála nagy veszteség a szarvasi főgimnáziumra,

melynek épületére nyomban halála után felyonták a fekete lobogót. Temetése április hó 18-án d. e. 10 órakor lesz.

— **Halálozás.** Ponyiczky Máté, városunk köztisztelőben álló derék polgára e hó 13-án 85 éves korában elhunyt. Előkelő rokonságának gyásza és általános részvét kísérték utolsó útjára.

— **Kántor választás.** A szeghalmi református hívek folyó hó 1-én választották meg néhai Benoze Pál utódját. A kántori állásra sokan pályáztak. A sok pályázó közül a hívek nagy szótöbbséggel Koppányi Lajost választották meg.

— **Beküldetett.** A lyceumi perben szerepelt felek részéről oly nyilatkozatot kaptunk, hogy amennyiben az egész ügy mindkét részről téves információkból keletkezett, s így sajnálatos félreértések folyamánya volt, kölcsönös kimagyarázás után békés uton lett elintézve. Ennek következtében a felek képviselői felebezéseket kölcsönösen visszavonták.

— **Kinevezés.** Réthy Vilmost, Réthy Sándor nagykereskedő fiát, ki nem rég érkezett haza külföldi tanulmány útjáról, a Magyar Földhitelintézet tisztviselőjévé kinevezték.

— **Uj sport egyesület.** Szeghalom községben uj sportegylet alakult meg, amelynek alapszabályai jóváhagyása miatt kérvényt adtak be a belügyminiszteriumba.

— **Kirendelés.** Jantyik Mihály tb. főszolgabíró hat heti szabadságra távozván, minthogy az év végén nyugdíjba szándékozik menni és így hivatalába visszatérni előreláthatólag nem fog, szükségére került fel annak, hogy a gyomai főszolgabírói hivatalban a hiányzó munkaerő pótoltsék. A vármegye alispánja evégből az 1886. évi XXI. t.-c.-ben biztosított joga alapján folyó hó 15-től kezdődőleg a szolgálati időt tekintve legidősebb közigazgatási gyakornokot: Dr. Kiss Lászlót rendelte ki a gyomai főszolgabírói hivatalba. A közigazgatási gyakornokok közül Körös Lajos ugyana legidősebb, nevezett azonban a gyulai főszolgabírói hivatalban van, Salacz Ferenc nyugdíjaztatásával megüresedett állás betöltéseig mint szolgabíró helyettesítve, így került tehát sor a szolgálatban ő utána következő gyakornokra.

— **Ritka istenáldás.** Jeney János Gáboros község birájának a háza fedelére golya szállott. Nem is egy de egyszerre három. Felesége kedden reggelre 3 ujszülött gyermekkel örven-

deztette meg biró uramat: két leány és egy fiu. Ugy az anya, mint az újszülöttek jól érzik magukat.

— **Az öcsödi vámszedési jog.** Az öcsödi hidon eddig a község által gyakorolt vámszedési jogot a kereskedelmi miniszter a vármegyére ruházta át, tekintettel arra, hogy a hid fentartási költségeit a megye vállalta magára. Kimondolta akkor a törvényhatósági bizottság, hogy az öcsödiek is tartoznak vámot fizetni. Nagy felzudulás lett e határozat eredménye az öcsödiek részéről. Fellebeztek több ízben a miniszterhez, a ki most a törvényhatóság előterjesztésére akként döntött, hogy a megye a vámenteséget tartozik az öcsödiekre is kiterjeszteni. Megengedte a miniszter azt is hogy a vámház jelenlegi helyén maradjon és hogy azoktól, akik a vámházon túl mennek, de a hidon innen maradnak; vám ne szedessék.

— **Osztálytársak 20 éves találkozója.** Felkérjük azon volt osztálytársainkat, a kik a szarvasi ág. hitv. ev. főgymnáziumban VIII. osztályába 1889—90-ik tanévben velünk együtt jártak, hogy alantirtak bármelyikével úgy a saját, mint az általuk tudott akkori osztálytársaink jelenlegi címét mielőbb közölni szíveskedjék, hogy a 20 éves találkozó idejére vonatkozólag megálapodhassunk. Kiss László várm. tb. főjegyző (Gyula). Dr. Schiff Jenő ügyvéd (Orosháza), Saskó Samu főgimnáziumi tanár (Szarvas.)

— **A vármegye központi választmánya** folyó hó 7-én délután Ambrus Sándor alispán elnöklete alatt tartotta meg a mult alkalommal a tagok részvétlensége miatt elmaradt ülését. Az ülésnek csupán az volt a tárgya, hogy az újabb kataszteri munkálatoknak megfelelőleg Füzesgyarmat községében megállapítsa újból a legkevesébé megrótt egy negyed urbéri telek adóját. A központi választmány ezt az adót 18 korona 79 fillérben állapította meg. Eddig a legkevesébé megrótt egy negyed telek adója 24 korona 88 fillér volt. Az országgyűlési képviselőválasztók jövő évi névjegyzéke Füzesgyarmatra nézve ezen most megállapított adó figyelembevételével fog kiigazítani.

— **Főnyeremény.** Litauszky Pál helybeli borbély mester egy sorsjegyét az osztálysorsjáték legutóbbi huzásán 100.000 korona nyereménnyel húzták ki. A szerencsés Litauszky egy nyolczad sorsjegyére eső 10.000 koronán egy mozit szándékozik városunkban felállítani.

— **Felakasztotta magát.** Szeghalom község határában a Körös-ladányba vezető országúti fára egy 25—26 éves fiatalember felakasztotta magát. A hulla már teljesen kihűlt és megdermedt. A rendőrség a hullát beszállította a közsegházára, ahol megállapították, hogy az öngyilkos B. Nagy Bálint szeghalmi legény, aki reménytelen szerelme miatt vált meg az élettől.

— **Fizetéképtelenség.** Oszterland József helybeli vegyeskereskedő fizetéképtelenséget jelentett.

— **Természetes jég.** A községi jéggyár felépítéséig előálló nagy jég-szükségletet elégíti ki a Grünwald-féle cég által a Tátrából rendelt természetes jég, mely minden reggel 5-től 6. óráig nevezett cég üzlethelyiségében kapható.

— **Új ártézi kutak.** Békésmegye alispánjától három új ártézi kut furásához kértek engedélyt. A három új ártézi kut közül kettő Orosházán, egy pedig Tótkomlóson létesül.

— **Műhímezés kiállítás és tanfolyam.** A Singer Co varrógép részvénytársaság e hó 19-én kezdődő műhímezés tanfolyamán egy nagyon érdekes és megbecsülhetetlen hasznos tulajdonságát mutatja be a Singer varrógépnek, t. i. hogy hogy lehet harisnyát stoppolni a Singer varrógépen. Ezen tanfolyam megtekintését különös figyelmébe ajánljuk a hölgyközönségnek, mely mint már jeleztük is, Roszjarovicz János táncztermében lesz.

— **A bucsatelepi szegényekért.** A múlt évi rossz termés Bucsatelepen szomorú és sanyarú télt okozott a szegényebb sorsú lakosoknak. úgy hogy a járási főszolgabíró az alispán útján vetőmag segélyt kért a földmivelésügyi minisztertől. A földmivelésügyi miniszter most értesíti Békésvármegye alispánját, hogy a vetőmag segélyt nem utalványozhatja, hanem a megszorultak felségélyezésére csupán 600 korona készpénzt folyósíthatott. Ezt az összeget a legközelebbi napokban fogják kiutalványozni a bucsatelepi inségek között.

— **A telefon.** A kereskedelmi miniszter számtalanszor ígérte, hogy olcsóbb lesz a telefon-díjszabás, ehelyett most drágítják és szabályokkal körül-sáncolják. Így a telefonelőfizető a vonal fentartási költségeit tartozik viselni, most meg a miniszter olyan rendeletet bocsájtott ki, hogy a telefonelőfizető telefonját nemelőfizető csak a helyi forgalomban, míg a távolsági forgalomban nem előfizető csak 60 fillér lefizetése ellenében használhatja, mert az előfizető állomásáról kezdeményezett díjköteles beszélgetések díjáért az állomás előfizetője szavatol s a postahivatal azon vasalja be.

— **Szarvason** órák és ékszerek legolcsóbban beszerezhetők ÖZV. LESZICH KÁLMÁNNÉ órák és ékszerész üzletében (Réthy-téle ház) a főgimnázium közelében. Nagy raktár mindennemű órákban és ékszerekben. Javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. 3—

— **A Szépség.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kenegeti arcát, a legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben jönkre teszi arcborét úgy, hogy igen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomású, hogy biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a Földes—féle Margit créme. Ez a világhíru szépítőszert már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti, a Szeplőket, Májfoltokat, kiütéseket, bőratkát miteszert, az arc ideális szép, üde és ifju lesz. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona minden gyógyszárban és drogeriában, postán küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

— **A vármegye múlt havi közbiztonsági állapota.** A csendőrségnek jelentése szerint a múlt hónapban előfordult a vármegye területén 159 bűncselekmény. Ebből kiderítettett 155. Letartóztatás 25 esetben történt. Előfordult lopás 41, orgazdaság és bűnpártolás 15, gyújtogatás 15, család 3,

testi sértés 16, ember élete elleni bűntett 2, rágalmazás 2, esetben.

Egy kis gyomorrontás. melyet a kevésbé kényes ember fel sem vesz, az **érzékeny embernél** gyakran súlyos megbetegedést von maga után. Az ilyen embernek mindig odahaza kell tartania egy palaczk természetes **Ferencz József**-keserűvizet, mert az épp oly kiméletes miat megbízható a gyomorból eredő rosszullet gyors megszüntetésére. Ha reggeli előtt fél pohárral beveszünk, valóban ideális módon szabadulunk meg fájdalmunktól és mindjárt nagyobb bajuk is elejét vesszük.

164 sz. 1910. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp VIII 1572/2 számú végzése következtében Dr. Arató Sándor ügyvéd által képviselt Takács és Társa cég javára 105 K. s jár. erejéig 1910. évi márczius hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 620 kor-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíróság 1910-ik évi V. 98/1 számú végzése folytán 105 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi május hó 28 napjától járó 5 százalék kámatái, egy harmad százalék váltódíj és eddig összesen 44 kor. 55 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Szarvason Kereszt-utca 162 sz. a leendő megtartására 1910. évi április hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárolul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna. ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1910. évi ápril. hó 3 án.

Biró Zsigmond kir. bir. végrehajtó.

VÉDJEGY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonáde.

- Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.
- Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.
- Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.
- 1—25 Kapható: **Plotonik Jozsefné** urnőnél Szarvason.

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szíves figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fenálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozni és üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban ugyanolyan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásúknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációi, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! 3—10

Villamos világítás! Tükrös szekrények!

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketégsége van s nyugalomát, alvását és sokszor társadalmi létét veszélyezteti, az sajnálatra méltó. Ambár ez csak bőringertésre mutat, mégsem létezett ezideig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapok óta ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megtörve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujját önkívületenül magához készíti. Ez rendszeren a kezdet s rosszabbodó viszketégségre vezet. A viszketégség okai még eddig nem létek kikutatva, miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, úgy minden ilyen esetben amugy is az orvosi tanácsára kell hallgatni. Sok orvos s viszketégségek különbözően hangsúlyozzák a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előírás szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketégség beszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó bőrbajt a Zucker-féle szabad. gyógyszerzappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszerzappanja a leghatásosab s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
Zucker szabad. 15%-os gyógyszerzappanja, hatásában s mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.
Ehhez való Zucker-krém (zsírtalanító) a bőrkremlék gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

Húszár Á.

lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség, fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-útca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a SZÉP, ÜDE ARCZ mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcához tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Crème

az egyedüli szer mely 5-6-szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja.

A földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész **Arad.**

Kapható Szarvason: 2—8

Miklós Pál, Bugyi-Andor és Csábrády János gyógyszer-tárakban.

Hirdetmény.

Öz. Tajbet Gusztávnénak III-ik

ker. Petöfy-utca 7 szám alatti háza elköltözés miatt szabadkézzel eladó esetleg bérbe adó. 3—3.

Kiadó lakás.

A fő uton Belicey ut 9. szám alatt egy udvari lakás, 3 szoba és melléképületek, kiadó.

A „ROPS 1910“

a jelenkor

legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tüzhelye.

Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

ÁRA 4 KORONA.

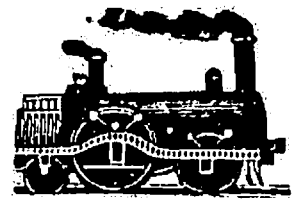
2—5

Kapható:

Kovácsik Károly

fűszer kereskedésében

Árpád szálló SZARVAS Árpád szálló.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1909. okt. 1-től. —

Mezőtúr	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk. "	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind. "	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk. "	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk. "	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk. n.	7 55 "	5 40 "	—
Mezőhegyes	ind.	— n.	9 18 é.	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk. "	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind. "	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtúr	érk. "	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

Használt
szőlő karó
jótányosan kapható.

Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás.

I. ker. Gróf Andrássy utca 155 számú ház örök áron eladó. Értekezni a tulajdonosnál.

Eladó ház.

Tiszaföldváron, közvetlen a műút és vásártér közelében, 900 □-öles beltelken épült és 2 szoba, konyha, éléskamra, pincze, istálló, kocsiszin és göréből álló, teljesen jó karban levő ház szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad Kovács Mihály vármegyei utbiztos Tiszaföldváron.

2-2

Értesítés.

A n. érdemű közönség tudomására hozom, mikélt Szarvason Deák Ferencz-utca 430 sz. alatt (Oravecz-féle házban)

késes- és műköszörülő-üzletet

nyitottam. Elvállalok mindennemű orvosi műszerek, ollók, beretvák kések és hárdok élesítését. Támaszkodva azon gyakorlatra, mit a köszörülés és a kések ipar terén több nagy műhelyben szereztem, nyugodtan állithatom, hogy e téren a versenyt bárki-vel is felveszem. Műszerek, kések, ollók javítását és élezését a legjutányosabban és a megrendelésnek megfelelően eszközölöm.

Szives pártfogást kérve

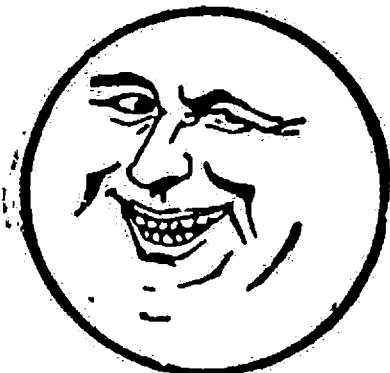
tisztelettel

Frankó András kések és műköszörős.**Globin**

legjobb
czipőfiszitószer

**TÖRLEY
PEZSGŐ**

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépség hiba hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek.

Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakadályozza, a száj üregét szagtalanítja és a fogakat gyönyörűen fehéríti a Sztraka-féle Menthol fogszappan.

Kapható gyógyszerárakban 1 korért, 3 darabot hármentve küld 8 korért 3-4

Sztraka gyógyszerész M. l. o. l.

Kapható Szarvason: (Madviczky utóda)

Miklós Pál gyógyszerárakban.

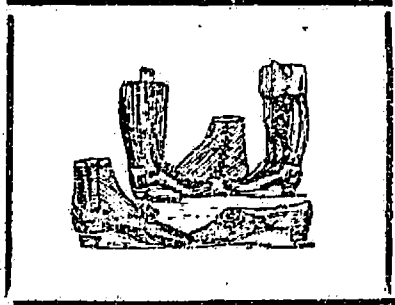
Előnyös**birtok eladások!!!**

Ugocsa megyében Halmi és szomszéd határban (vasuti állomás fővonal) vannak u. m. 400, 443, 1000 és 1200 m. holdas tagos birtokok, a melyek igen olcsón és kevés pénzzel azonnal átvehetők.

Czim a kiadóhivatalban.**Akácza szőlő karó hasított. Ezrenként 60. forintért kapható****Buk Adolf,**

tűzifa kereskedésében
piaostér.

3-3

Czipész üzlet

Fiók Gyoma SZARVAS. Fiók Kondoros.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam.

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kilüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfüzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbetétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

Nagysád imádom Önt!

Jó meghallgatom és elhiszem ha vesz azokból az illatszerekből melyek LITTAUSZKY PÁL fodrász üzletének kirakatában láthatók.

: Egy teljesen új üzleti :

roló ajtó

és egy

roló ablak

szabadkézből

jútányos áron

eladó.

— Cím a kiadóban. —

Schwartz Zakariás grant-, syenit, márványsiremlékek valamint építészeti kövek raktárát a Lusztig-féle házból áthelyezte a Kossuth Lajos-utca-ba, a Klein és Schlesinger fatelepére.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

SÁMUEL ADOLF

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerekkereskedése
SZARVASON, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jútányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és díszes kivitelben a legjútányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.

Sámuel Adolf könyvnyomdája, Szarvason.